

VIJEĆNIK ZAVNOBiH-a
i
KOMANDANT DIVIZIJE

**VOJNOVIĆ Nikole PETAR, vijećnik
ZAVNOBiH-a i komandant divizije**

Petar Vojnović je rođen 12. jula 1908. u selu Slatini kod Budimlić-Japre. Po završetku osnovne škole ostao je kod kuće i bavio se zemljoradnjom. Ubrzo potom javio se na konkurs za pješadijsku podoficirsku školu i bio primljen. Po završetku škole upućen je na dužnost u Školu rezervnih oficira u Sarajevu gdje ostaje do 1936. godine. Iz Sarajeva je premješten na bugarsku granicu, a odavde pošto je položio oficirski ispit i dobio čin potporučnika, u Strumicu, zatim Devđeliju i 1940. na mađarsku granicu.

Kada je Njemačka 6. aprila 1941. napala Jugoslaviju, Mađari su prodrli na sektoru Subotice. Ubrzo je došlo do rasula vojske Kraljevine Jugoslavije. Poručnik Petar Vojnović je bio postavljen za komandanta zaštitnog odreda. Prilikom

povlačenja prema Novom Sadu Petar sa svojim odredom je kod Srbo-brana dočekao tenkovsku kolonu i uništio dva mađarska tenka i primorao Mađare da se povuku. Kako su kulturbundovci već bili zauzeli veći dio Novog Sada Petrov odred je dobio ulogu prednjeg odreda sa zadatkom da uđe u grad. Međutim, u Petrovaradinu su već bili Nijemci i zahtijevali su predaju. Dok se većina oficira i vojnika iz ove kolone predala, Petar se još dva dana borio u Novom Sadu, a onda je i on bio zarobljen. Prilikom prevoza za Segedin, uspio je da pobjegne iz voza i uskoro dođe u svoje rodno selo Slatinu.

Kada su ustaše desetak dana pred ustanak uhapsile preko stotinu Srba iz Budimlić Japre i okolnih sela, Petar je uspio da nagovori komandira Žandarmerijske stanice da pusti uhapšene. Međutim, ustaše su ponovo uhapsile oko pedeset Srba. Saznavši za to, Petar je 30. jula 1941, ne znajući da je ustanak počeo, otišao u Budimlić-Japru sa namjerom da opet spasi uhapšene ljude. Međutim, ustaše su tada i njega uhapsile, da bi ga oslobodili ustanici narednog dana oslobađaju Budimlić-Japru. Našavši se sa usta-

nicima, Petar Vojnović počinje da objedinjava aktivnosti ustanika na budimlić-japranskom sektoru, a potom prema dogovoru sa istaknutijim ustanicima započinje organizovati saradnju ustaničkih odreda iz svih sela krupskog, novskog i sanskog sreza. To je dovelo do »opšte sjednice predstavnika svih gerilskih odreda«, održane 21. avgusta 1941. na kojoj se formira Komanda gerilskih odreda sreza Bosanska Krupa — Sanski Most i Petar bira na dužnost komandanta.

Kada je ova Komanda partizanskih odreda reorganizovana u Štab 4. bataljona »Sloboda« Drvarske brigade Petar postaje komandant tog prvog bataljona formiranog na tlu Podgrmeča. A kada je ubrzo potom formiran i 1. KNOP odred, Petar Vojnović postaje operativni oficir u Štabu odreda, a od januara 1942. zamjenik komandanta.

U ovom periodu Petar se odlučno opredjeljuje za NOB, prihvata platformu NOB i politiku bratstva i jedinstva naših naroda, koju je proklamovala i sprovodila KPJ. Novembra 1941. Petar je zamjenik predsjednika Vojnog suda, na kojem je osuđen jedan žandarm proitalijanski i pročetnički opredijeljen što je u narodu tada imalo snažan odjek. Na takvo političko opredjeljenje Petra Vojnovića, bivšeg aktivnog poručnika, uticalo je djelovanje komunista članova štabova u kojima je i on bio, kao i članovi Okružnog komiteta KPJ Bihać (Grmeč).

Kada je formirana 6. KNOU brigada, Petar postaje zamjenik komandanta Brigade, a prvom polovinom februara 1943. njen komandant.

Petar Vojnović se isticao umješnošću u komandovanju, prisebnošću, hladnokrvnošću u mnogim borbama kojim je najneposrednije rukovodio. Organizovao je odbranu kod Bosanske Krupe, avgusta-septembra 1941. godine. Organizuje blokade i akciju za oslobođenje Budimlić-Japre, marta 1942. godine. Rukovodi jedinicama 1. odreda u napadu na neprijateljeva uporišta u Prijedoru i okolini sredinom maja 1942. i u akciji za oslobođenje Bosanske Krupe, juna 1942. Jedan je od začetnika ideje ivođenja akcije za oslobođenje Bihaća novembra 1942. godine.

Partijsko rukovodstvo Podgrmeča početkom 1942. donijelo je odluku da ga kandiduje za člana KPJ, a avgusta 1942. i primi u članstvo KPJ.

Maja 1943. Naredbom Vrhovnog štaba postavljen je na dužnost zamjenika komandanta 4. divizije, a nekoliko mjeseci kasnije za komandanta iste divizije.

Na čelu 4. divizije Petar Vojnović je ostao do kraja rata. U znatnoj mjeri i njegova je zasluga da je 4. divizija izrasla u jednu od najjačih divizija NOV Jugoslavije, kako po broju ljudstva i naoružanja tako i po udarnoj moći i sposobnosti da neprijatelju nanosi teške udarce. Pod njegovom komandom 4. divizija je ostvarila velike uspjehe u oslobađanju Sanskog Mosta i okolnih sela, oktobra 1943; zatim u teškoj borbi prilikom napada na neprijateljev garnizon u Banjaluci uoči Nove 1944. godine, u borbama protiv četnika na području Manjače, Glamoča i Bosanskog Grahova; u borbama za oslobođenje Prijedora, septembra 1944. u borbama u Banjaluci, septembra 1944. u borbama za oslobođenje Travnika, oktobra 1944. i u borbi za oslobođenje Kaknja, Sarajeva i posebno u borbama za oslobođenje Karlovca i nekih gradova u Sloveniji u završnim operacijama.

Ukazom Vrhovnog komandanta od 1. maja 1943. Petar Vojnović je promovisan u čin potpukovnika, a 1. novembra iste godine unapređen u čin pukovnika NOVJ i dobio Partizansku spomenicu 1941. godine. U ratu je dobio visoko vojno odlikovanje, Orden partizanske zvijezde prvog reda i Orden za hrabrost. Kasnije, za ratne i poratne zasluge, odlikovan je sa više odlikovanja.

Januara 1943. Petar Vojnović je biran u Izvršni odbor prvog Sreskog NDO Sanski Most, kao predstavnik vojske, a novembra iste godine postao je vijećnik ZAVNOBiH-a pa je učestvovao u radu sva tri zasjedanja ZAVNOBiH-a (Mrkonjić-Grad, Sanski Most i Sarajevo).

Po završetku rata Petar Vojnović je dobio čin general-majora JNA. Obavljao je odgovorne dužnosti u JNA: bio je komandant oficirske Inžinjerijske škole u Karlovcu, potom na dužnosti u Štabu Armije u Skoplju, a zatim komandant grada Beograda, sa koje je dužnosti penzionisan. Umro je u Beogradu jula 1977. godine.